

موسسه حسابرسي و خدمات مدیریت دیان
(حسابداران رسمی)

چاپ دوم

حسابداری مالیاتی

مؤلف: حسین مهربانی

فهرست مطالب

۲۹.....	قانون بایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان.....
۳۱.....	مالیات برارزش افزوده در ایران.....
۳۲.....	پرسش.....
۳۳.....	فصل دوم: انواع مالیات
۳۳.....	مقدمه.....
۳۳.....	انواع مالیات در ایران.....
۳۳.....	انواع مالیات‌های مستقیم.....
۳۵.....	انواع مالیات‌های غیرمستقیم.....
	مقایسه مالیات‌های مستقیم و مالیات‌های
۳۶.....	غیرمستقیم.....
۳۶.....	پرسش.....
۳۷.....	فصل سوم: حسابرسی مالیاتی
۳۷.....	مقدمه.....
۳۷.....	اشخاص مشمول پرداخت مالیات.....
۳۸.....	اشخاص معاف از پرداخت مالیات.....
۳۸.....	سال مالیاتی.....
۳۸.....	حسابرس مالیاتی.....
۳۹.....	انواع حسابرسی مالیاتی.....
۴۰.....	فرآیند حسابرسی مالیاتی.....
۴۱.....	بازرسی مالیاتی.....
۴۲.....	حسابرسی مالیات بر ارزش.....
۴۳.....	حسابرسی حق تمبیر.....
۴۳.....	حسابرسی مالیات بر درآمد املاک.....
۴۳.....	حسابرسی مالیات بر درآمد حقوق.....
۴۳.....	حسابرسی مالیات اشخاص حقوقی منحل.....
۴۳.....	حسابرسی صورت‌های مالی.....
۴۵.....	اظهارنامه مالیاتی.....
۴۵.....	محل تسلیم اظهارنامه مالیاتی.....
۱۱.....	بخش اول: مبانی مالیات.....
۱۳.....	فصل اول: تاریخچه مالیات
۱۳.....	مقدمه.....
۱۴.....	مالیات ناقبل از قاجار.....
۱۵.....	مالیات در دوران قاجار.....
۱۷.....	قانون تشکیل ترتیبات مالیاتی مملکت ایران.....
۱۸.....	قانون محاسبات عمومی.....
۱۸.....	قانون دیوان محاسبات.....
۱۹.....	قانون تشکیلات وزارت مالیه کل مملکت ایران.....
۱۹.....	کمیسیون تطبیق حوالجات.....
۱۹.....	کمیسیون مختلط مالیه.....
۲۰.....	تلاش برای تغییر و اصلاح مجدد قوانین مصوبه.....
۲۱.....	مالیات در دوران پهلوی.....
۲۱.....	مالیات بر درآمد سال ۱۳۰۹.....
	قانون مالیات بر عایدات و حق تمبیر، مصوب سال
۲۱.....	۱۳۱۲.....
۲۲.....	ماموریت آرتورمیلسو و اقدامات او.....
۲۴.....	قانون مالیات بر درآمد، مصوب سال ۱۳۲۲.....
	قانون مالیات املاک مزروعی و مالیات بر درآمد،
۲۵.....	مصوب سال ۱۳۲۸.....
۲۵.....	قانون مالیات بر درآمد، مصوب سال ۱۳۳۴.....
	قانون مالیات بر درآمد، مصوب سال ۱۳۳۵ و
۲۶.....	اصلاحات بعد از آن.....
۲۷.....	قانون مالیات‌های مستقیم، مصوب سال ۱۳۴۵.....
۲۷.....	قانون مالیات‌های مستقیم، مصوب سال ۱۳۶۶.....
	قانون اصلاح موادی از قانون مالیات‌های مستقیم،
۲۸.....	مصوب سال ۱۳۸۰.....
۲۸.....	لایحه اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم سال ۱۳۹۱.....
۲۹.....	قانون مالیات‌های مستقیم سال ۱۳۹۴.....

۷۰	پرسش
۷۱	مسائل
۷۱	پرسش‌های چهارگزینه‌ای
۷۳	فصل ششم: حق الوکاله
۷۳	مقدمه
۷۳	نحوه محاسبه مالیات حق الوکاله
۷۵	پرسش
۷۵	پرسش‌های چهارگزینه‌ای
۷۷	فصل هفتم: نقل و انتقال املاک
۷۷	مقدمه
۷۷	مبنا و نرخ محاسبه
۷۸	املاک دستداری
۷۸	املاک معاف از مالیات
۷۹	سود و زیان واگذاری املاک
۷۹	مالیات معامله فسخ شده
	وظایف مودیان در رابطه با مالیات نقل و انتقال
۷۹	املاک
۷۹	کمیسیون تقویم املاک و تعیین ارزش معاملاتی
۸۲	پرسش
۸۲	مسائل
۸۳	پرسش‌های چهارگزینه‌ای
۸۵	بخش سوم: مالیات بر درآمد
۸۷	فصل هشتم: درآمد اجاره
۸۷	مقدمه
۸۷	حسابرسی مالیاتی درآمد املاک
۸۷	تعریف درآمد مشمول مالیات املاک
۸۷	انواع مالیات بر درآمد اجاره
۸۸	درآمد مشمول مالیات بر اجاره دست اول
۸۸	درآمد مشمول مالیات بر اجاره دست دوم
۸۸	نحوه محاسبه و کسر مالیات بر درآمد اجاره
۸۹	حسابرسی درآمد اجاره

۴۵	عدم تسلیم اظهارنامه
۴۶	جریمه عدم تسلیم اظهارنامه
۴۶	مرور زمان مالیاتی
۴۶	برگ تشخیص مالیاتی
۴۸	صدور و ابلاغ الکترونیکی برگ تشخیص
۴۸	برگ مطالبه مالیاتی
۴۹	غیر فعال سازی حساب کاربری
۴۹	اعتراض مودی به صحت ابلاغ الکترونیکی
۵۰	صدور برگ اجرایی
۵۱	مبدأ احتساب جرائم مالیاتی
۵۱	پرسش
۵۳	بخش دوم: مالیات بر دارایی
۵۵	فصل چهارم: ارث
۵۵	مقدمه
۵۶	تاریخچه مالیات بر ارث
۵۶	طبقه‌بندی وراثت
۵۶	قدرالسهم وراثت
۵۷	اموال مشمول مالیات
۵۷	ماترک معاف از مالیات
۵۸	وقف، حبس، نذر و وصیت
۵۸	نرخ مالیات
۵۹	اظهارنامه و مهلت تسلیم آن
۶۱	وظایف اشخاص ثالث در ارتباط با ماترک متوفی
۶۲	پرسش
۶۳	مسائل
۶۳	پرسش‌های چهارگزینه‌ای
۶۷	فصل پنجم: حق تمبر
۶۷	مقدمه
۶۷	انواع شرکت
۶۷	حق تمبر و جریمه آن
۶۸	معافیت در پرداخت حق تمبر
۶۸	برات و سفته

نحوه حضور در ایران.....	۱۱۷
اشخاص خارجی ثبت شده در ایران.....	۱۱۷
درآمد مشمول مالیات.....	۱۱۸
نرخ مالیات اشخاص خارجی در ایران.....	۱۱۸
ضرایب تشخیص درآمد مشمول مالیات.....	۱۱۸
معافیت مالیاتی اشخاص خارجی ثبت شده در ایران.....	۱۱۹
معافیت‌های مالیاتی اشخاص مقیم خارج.....	۱۱۹
قراردادهای اجتناب از اخذ مالیات مضاعف.....	۱۲۰
تکلیف کارفرمایان (پرداخت کنندگان وجوه).....	۱۲۰
تکالیف کارفرمایان خارجی در اجرای تبصره ۲ ماده	
۱۷۷ قانون مالیات‌های مستقیم.....	۱۲۱
شعب شرکت خارجی بدون داشتن حق انجام معامله.....	۱۲۲
پرسش.....	۱۲۲
پرسش‌های چهارگزینه‌ای.....	۱۲۳
فصل یازدهم: درآمد اتفاقی.....	۱۲۵
درآمد اتفاقی.....	۱۲۵
درآمد مشمول مالیات.....	۱۲۵
نحوه محاسبه مالیات درآمدهای اتفاقی.....	۱۲۵
درآمدهای اتفاقی مشمول مالیات.....	۱۲۶
معافیت‌های مالیاتی.....	۱۲۶
مهلت تسلیم اظهارنامه مالیات بر درآمد اتفاقی و	
مدت پرداخت مالیات.....	۱۲۶
پرسش.....	۱۲۷
مسائل.....	۱۲۷
پرسش‌های چهارگزینه‌ای.....	۱۲۸
فصل دوازدهم: مشاغل.....	۱۲۹
مقدمه.....	۱۲۹
درآمد مشمول مالیات مودیان مشاغل.....	۱۲۹
معافیت مالیاتی.....	۱۳۰
مهلت تسلیم اظهارنامه مالیاتی.....	۱۳۰
پرسش.....	۱۳۱
مسائل.....	۱۳۱
پرسش‌های چهارگزینه‌ای.....	۱۳۲

مبنای تعیین اجاره بها (مال الاجاره).....	۹۰
مالیات واحدهای مسکونی خالی.....	۹۰
نحوه تعیین مالیات واحدهای مسکونی خالی.....	۹۱
خانه‌های معاف از مالیات اجاره.....	۹۳
نکات قابل توجه در محاسبه مالیات بر درآمد اجاره.....	۹۴
مهلت پرداخت مالیات اجاره املاک.....	۹۴
ثبت درآمد و هزینه اجاره.....	۹۵
پرسش.....	۹۹
مسائل.....	۱۰۰
پرسش‌های چهارگزینه‌ای.....	۱۰۱
فصل نهم: حقوق و دستمزد.....	۱۰۵
مقدمه.....	۱۰۵
تعریف حقوق و دستمزد.....	۱۰۵
حقوق و مزایای مستمر.....	۱۰۵
حقوق و مزایای غیر مستمر.....	۱۰۶
معافیت‌های مالیاتی حقوق بگیران.....	۱۰۶
نحوه محاسبه مالیات حقوق ۱۴۰۴.....	۱۰۷
نحوه محاسبه مالیات حقوق و مزایا.....	۱۰۸
مهلت پرداخت مالیات حقوق و مزایای کارکنان.....	۱۰۹
نحوه محاسبه مالیات در مورد سایر اشخاص حقیقی	
غیر از کارکنان.....	۱۰۹
کارکنان خارجی و پرداخت حقوق ارزی.....	۱۰۹
نحوه برخورد با اضافه پرداختی.....	۱۱۰
نحوه محاسبه مالیات حقوق و مزایای کارکنان در	
حالتی که سال کامل نباشد.....	۱۱۰
تعیین اداره امور مالیاتی.....	۱۱۰
ترتیب پرداخت مالیات بر درآمد حقوق.....	۱۱۱
حسابرسی حقوق و دستمزد.....	۱۱۱
پرسش.....	۱۱۴
مسائل.....	۱۱۴
پرسش‌های چهارگزینه‌ای.....	۱۱۵
فصل دهم: اشخاص خارجی.....	۱۱۷
مقدمه.....	۱۱۷

بخش دوازدهم: درآمد در واحدهای تولیدی فناوری	۱۵۱
اطلاعات	۱۵۱
بخش سیزدهم: درآمدهای خدماتی بیمارستان ها،	
هتل ها و مراکز اقامتی گردشگری	۱۵۲
بخش چهاردهم: درآمدهای شرکت های خارجی	۱۵۴
بخش پانزدهم: درآمد دفاتر گردشگری و زیارتی	۱۵۴
بخش شانزدهم: درآمد شرکت های تعاونی	۱۵۵
بخش هفدهم: افزایش درآمد ابرازی	۱۵۶
بخش هیجدهم: درآمد صندوق های حمایتی	۱۵۸
بخش نوزدهم: درآمد موسسات کشتیرانی و	
هواپیمایی خارجی	۱۵۸
بخش بیستم: درآمد حاصل از مشارکت (ماده ۱۳۸	
مکرر)	۱۵۹
بخش بیست و یکم: درآمد تعلیم و تربیت و درآمد	
باشگاه ها و موسسات ورزشی	۱۶۰
بخش بیست و دوم: درآمد حاصل از بیمه های عمر و	
زندگی	۱۶۲
بخش بیست و سوم: درآمد آستان ها و موقوفات	۱۶۲
بخش بیست و چهارم: هزینه های تحقیقاتی و	
پژوهشی	۱۶۳
بخش بیست و پنجم: مثال جامع	۱۶۵
پریش	۱۷۰
مسائل	۱۷۱
پریش های چهارگزینه ای	۱۷۳
بخش چهارم: هزینه های قابل قبول	۱۷۵
فصل پانزدهم: هزینه استهلاک	۱۷۷
مقدمه	۱۷۷
تعاریف و مفاهیم	۱۷۷
قراردادهای ساخت	۱۷۸
معاوضه دارایی	۱۷۸
تعمیرات اساسی	۱۷۹
تفاوت تفسیر ارز قابل انساب به دارایی های ثابت	

فصل سیزدهم: شرکت های بیمه	۱۳۳
مقدمه	۱۳۳
ذخایر بیمه	۱۳۳
ذخایر بیمه	۱۳۳
بیمه های زندگی	۱۳۴
بیمه های غیرزندگی	۱۳۵
نحوه محاسبه ذخایر موسسات بیمه در خارج از ایران	۱۳۷
نکات قابل توجه در پذیرش و محاسبه ذخایر بیمه	۱۳۷
مالیات تکلیفی موسسات بیمه خارجی	۱۳۷
استانداردهای حسابداری و مصوبات شورای عالی	
بیمه	۱۳۸
حسابرسی مالیاتی در موسسات بیمه ای	۱۳۸
پریش های چهارگزینه ای	۱۴۰
فصل چهاردهم: درآمد و معافیت	۱۴۱
مقدمه	۱۴۱
مالیات با نرخ صفر	۱۴۱
درآمد ابرازی	۱۴۲
درآمد کتمان شده	۱۴۲
درآمد مشمول مالیات و نرخ مالیات بر درآمد	۱۴۲
بخش اول: درآمد حاصل از فعالیت های کشاورزی	۱۴۲
بخش دوم: درآمد حاصل از کارگاه های تولیدی	
صنایع دستی	۱۴۳
بخش سوم: درآمد صادرات کالا و خدمات	۱۴۳
بخش چهارم: درآمد سود سهام	۱۴۴
بخش پنجم: درآمد حاصل از نهادهای واسطه	۱۴۴
بخش ششم: درآمد صندوق های سرمایه گذاری	۱۴۴
بخش هفتم: بخشودگی مالیاتی شرکت های پذیرفته	
شده در بورس اوراق بهادار	۱۴۵
بخش هشتم: درآمد حاصل از نقل و انتقال سهام	۱۴۷
بخش نهم: سود دریافتی توسط اشخاص	۱۴۸
بخش دهم: حق اختراع یا حق اکتشاف برای	
مخترعین و مکشفان	۱۴۹
بخش یازدهم: درآمد در واحدهای تولیدی و معدنی	۱۴۹

شرایط ادغام طبق برنامه چهارم توسعه اقتصادی.....	۲۱۳
اجتماعی و فرهنگی.....	۲۱۴
معافیت‌های مالیاتی در ارتباط با ادغام.....	۲۱۴
آیین‌نامه اجرایی.....	۲۱۵
پرسش.....	۲۱۷
بخش ششم: دادرسی مالیاتی	
فصل نوزدهم: دادرسی مالیاتی	
مقدمه.....	۲۱۹
مراحل رسیدگی مالیاتی:.....	۲۱۹
مراحل دادرسی مالیاتی در صورت تمکین برگ.....	۲۱۹
تشخیص.....	۲۱۹
مراحل دادرسی مالیاتی در صورت اعتراض به برگ.....	۲۲۰
تشخیص مالیاتی.....	۲۲۰
اعضای تشکیل دهنده هیات‌های حل اختلاف مالیاتی.....	۲۲۱
جلسات هیات‌های حل اختلاف بدوی و تجدید نظر.....	۲۲۱
رای هیات‌های حل اختلاف مالیاتی بدوی و تجدید نظر.....	۲۲۲
وظایف و اختیارات شورای عالی مالیاتی.....	۲۲۳
دادستانی انتظامی مالیاتی.....	۲۲۳
وظایف دادستان انتظامی مالیاتی.....	۲۲۴
مجازات متخلفان.....	۲۲۵
جرم مالیاتی.....	۲۲۶
پرسش.....	۲۲۷
بخش هفتم: مالیات بر ارزش افزوده	
فصل بیستم: مالیات بر ارزش افزوده	
مقدمه.....	۲۲۹
دوره مالیاتی.....	۲۲۹
اشخاص مشمول مالیات بر ارزش افزوده.....	۲۲۹
مبنای محاسبه مالیات بر ارزش افزوده.....	۲۲۹
نحوه محاسبه مالیات بر ارزش افزوده.....	۲۲۹

مشهود.....	۱۸۰
استهلاک دارایی‌های بلا استفاده.....	۱۸۰
نحوه استهلاک هزینه‌های تاسیس و قبل از بهره‌برداری.....	۱۸۰
روش‌های استهلاک دارایی‌ها.....	۱۸۰
استهلاک اجاره سرمایه‌ای دارایی ثابت.....	۱۸۱
دارایی‌های مستهلک شده.....	۱۸۳
تجدید ارزیابی دارایی‌ها.....	۱۸۳
پرسش.....	۱۸۶
پرسش‌های چهارگزینه‌ای.....	۱۸۷
فصل شانزدهم: هزینه‌های قابل قبول	
مقدمه.....	۱۸۹
تعریف هزینه‌های قابل قبول.....	۱۸۹
هزینه‌های قابل قبول.....	۱۸۹
هزینه‌های غیر قابل قبول.....	۱۹۶
پرسش.....	۱۹۹
مسائل.....	۲۰۰
پرسش‌های چهارگزینه‌ای.....	۲۰۱
بخش پنجم: انحلال و ادغام	
فصل هفدهم: انحلال و تصفیه	
مقدمه.....	۲۰۵
ماخذ محاسبه مالیات انحلال اشخاص حقوقی منحل.....	۲۰۵
نرخ محاسبه مالیات اشخاص حقوقی منحل.....	۲۰۶
مهلت تسلیم اظهارنامه و مالیات انحلال.....	۲۰۶
حسابرسی مالیاتی اشخاص حقوقی منحل.....	۲۰۶
جرائیم عدم تسلیم اظهارنامه موضوع مواد ۱۱۴ و ۱۱۶ قانون مالیات‌های مستقیم.....	۲۰۷
پرسش.....	۲۱۰
مسائل.....	۲۱۰
فصل هجدهم: ادغام و ترکیب	
مقدمه.....	۲۱۳

۲۳۱	مالیات مربوط به صورت سود و زیان
۲۳۱	ثبت حسابداری
۲۳۱	صورت سود و زیان جامع
۲۳۱	یادداشت‌های توضیحی صورت‌های مالی
	زیان‌های مالیاتی استفاده نشده و اعتبارهای مالیاتی
۲۳۲	استفاده نشدن
۲۳۵	پرسش
۲۳۶	منابع

۲۳۱	کالاهای معاف از مالیات بر ارزش افزوده
۲۳۳	خدمات معاف از مالیات بر ارزش افزوده
۲۳۴	نرخ مالیات بر ارزش افزوده
۲۳۶	کالاهای موضوع مالیات با نرخ صفر
۲۳۶	مالیات کالاهای خاص
۲۳۸	مالیات‌ها و عوارض خاص
۲۳۹	جرائم مالیاتی
۲۴۰	محاسبات و ثبت حسابداری مالیات بر ارزش افزوده
۲۴۱	پرسش
۲۴۲	پرسش‌های چهارگزینه‌ای

فصل بیست و یکم: پایانه‌های فروشگاهی

۲۴۳	مقدمه
۲۴۳	فرآیند صدور صورتحساب
۲۴۴	الگوهای صورتحساب الکترونیکی
۲۴۴	تخلفات و جریمه‌های متعلقه
۲۴۵	جرم مالیاتی
۲۴۵	عدم عضویت در سامانه مودیان
۲۴۵	محاسبه حد مجاز اولیه ماده ۶ قانون سامانه مودیان
۲۴۷	درخواست افزایش حد مجاز ماده ۶ کارپوشه مالیاتی
	سقف فروش و زمان ارسال صورتحساب الکترونیکی
۲۴۷	برای اشخاص حقیقی
۲۴۸	پرسش

فصل بیست و دوم: استاندارد ۳۵ حسابداری

۲۴۹	مقدمه
۲۴۹	مالیات جاری و انتقالی
۲۵۰	تفاوت‌های موقتی در محاسبه مالیات
۲۵۰	تفاوت‌های موقتی مشمول مالیات
۲۵۰	تفاوت‌های موقتی کاهنده مالیات
۲۵۱	نحوه بکارگیری استاندارد حسابداری ۳۵ حسابداری
۲۵۲	هزینه استهلاک
۲۵۴	کاهش ارزش دارایی‌ها
۲۵۷	تجدید ارزیابی دارایی‌ها
۲۵۸	صورت سود و زیان جامع